

Basisbegrippen binnen de Jeugdzorg

10 juni 2022

Inhoud

- Wat is jeugdzorg
- Wie verwijst naar jeugdzorg
- Wie voert de jeugdzorg uit
- Waar gaan gemeenten over
- Enkele bevindingen uit Friesland

Wat is Jeugdzorg?

A. Jeugdbescherming

- uitvoeren kindbeschermingsmaatregelen
- jeugdreclassering

B. Jeugdhulp

- jeugd & opvoedhulp
- jeugd-ggz
- jeugd-lvb

A. Jeugdbescherming - wat is het

- Kinderbeschermingsmaatregelen
 - onder toezicht stelling (ots): verplichte hulp en ondersteuning bij opvoeding
 - gezagsbeëindigende maatregel: verlies gezag over kind
- Jeugdreclassering
 - Begeleiding bij terugkeer in de maatschappij

A. Jeugdbescherming - verwijsp proces

Stap 1. Instantie schakelt Raad voor de Kinderbescherming in

- Gemeente
- Jeugdhulpaanbieder
- Gecertificeerde Instelling

Stap 2. De raad onderzoekt en kan een verzoek voor een maatregel indienen bij de kinderrechter

Stap 3. De kinderrechter kan een maatregel opleggen of niet

- Of preventieve jeugdbescherming

A. Jeugdbescherming - wie voert uit?

Gecertificeerde Instellingen

- Regiecentrum Bescherming en Veiligheid (=Veilig thuis) *alleen Friesland*
- Jeugdbescherming Noord *alleen Groningen en Drenthe*
- William Schrikker Stichting (lvb - ziekte)
- Leger des Heils (complex)

Jeugdbescherming moet vanuit de Jeugdwet door jeugdzorgregio worden uitgevoerd

B. Jeugdhulp - wat is het

- Jeugdhulp (ambulant of met verblijf)
 - jeugd & opvoedhulp (opvoedproblemen)
 - jeugd-ggz (psychische problemen)
 - jeugd-lvb (problemen door verstandelijke beperking)
- JeugdzorgPlus (met verblijf)
 - Gesloten jeugdzorg

B. Jeugdhulp in Friesland, 5 percelen

- Dyslexie
- Pleegzorg
- Specialistische jeugdhulp = zorg, opvoedondersteuning, jeugd-ggz, verblijf, verslavingsproblematiek, LVB, geweld en trauma, etc
- Hoogspecialistische jeugdhulp (meervoudige, complex, incl. gesloten verblijf)
- Crisis (acute zorg, binnen 24 uur)

B. Jeugdhulp - wie verwijst?

- Gemandateerde professionals zijn de wettelijke verwijzers:
 - Sociaal werkers, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters, jeugdbeschermers en jeugdreclasserders
- De gemeente kan formeel de verwijzing van een wettelijk verwijzer niet tegen houden

B. Jeugdhulp - wie voert uit?

- Ambulante jeugdhulp wordt ingekocht door gemeenten, uitgevoerd door jeugdhulpaanbieders
 - (hoog) specialistische jeugdzorg (kleine doelgroep, complexe casussen, crisis) moet door de jeugdzorgregio worden ingekocht, uitgevoerd door specialistische jeugdhulpaanbieders
- JeugdzorgPlus (met verblijf) moet bovenregionaal worden ingekocht en uitgevoerd

Waar gaan gemeenten over?

- De Jeugdwet bepaalt dat de gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk zijn voor alle vormen van jeugdzorg en jeugdhulp
- Gemeenten betalen dus jeugdbescherming en jeugdhulp, ook wat regionaal en bovenregionaal wordt ingekocht en uitgevoerd
- De RvdK valt onder het Ministerie van V&J en valt niet rechtsreeks te beïnvloeden met gemeentelijk beleid
- Grip op Jeugdbescherming, (hoog) specialistische Jeugdhulp en Jeugdzorgplus is minimaal (en dat is waar de meeste kosten worden gemaakt)

Beleidsvrijheid gemeenten

- Inkoop jeugdhulp
- Toegang
- Preventie / voorliggend veld
- Monitoring gericht op verbetering kwaliteit (Janneke)

Beleidsvrijheid INKOOPT

- Keuze in aanbieders jeugdhulp
 - Inkoopproces
 - Contractmanagement
- Inkoopsystematiek
 - Taakbekostiging (lumpsum)
 - Inspanningsbekostiging ($p \cdot q$, al dan niet met plafond)
 - Resultaatsbekostiging (output / outcome)

Enige bevindingen uit Leeuwarden - inkoop

- Resultaatsbekostiging
 - Principle - agent: perverse prikkels, bijvoorbeeld
 - Via directe verwijzroute duurdere profielen
 - Zorgaanbieders bepalen grotendeels zelf of het resultaat behaald is
- Contractmanagement
 - Veel relaties, gebrekkige afstemming in de keten
 - Korte contracttijd → gebrek aan transformatie, aanbodgericht
- Jeugdhulpaanbieders hebben zelf uitdagingen

Beleidsvrijheid TOEGANG

- Gemeente / wijkteams: enige directe sturing
- (Huis)artsen / eerste lijn: enige indirecte sturing
- GI's: zeer beperkte sturing

Enige bevindingen uit Leeuwarden - toegang (1)

Verwijzers (2018)	% totaal aantal verwijzingen
Huisarts	44%
Amaryllis (wijkteams)	15%
GI's	14%
Scholen (vooral dyslexie)	+ - 14%
Overige artsen	7%
Rechter / Raad	1%
Overig / onbekend	+ - 5%

- Interventies toegang richten zich vooral op wijkteams
- Huisarts gebruikt(e) olifantenpaadjes

Enige bevindingen uit Leeuwarden - toegang (2)

- Poh → minder verwijzingen HA
- Laagdrempelige wijkteams → vroegsignaleren
 - Fysieke drempels
 - Gedrag en houding van de sociaal werker
 - Bureaucratische drempels
- Korte lijntjes helpen bij alles
 - Expertise delen
 - Maatwerk organiseren
 - Casusregie
- Hulp vragen bij 'de gemeente' is moeilijk

Beleidsvrijheid Preventie

- Primaire preventie, voorliggend veld
- Secundaire preventie, vroegsignalering

Enige bevindingen uit Leeuwarden - preventie

- Veel enthousiasme en draagvlak
- Vooral nog vroegsignalering
- Geen tijd / prioriteit / formatie
- Onvoldoende eigenaarschap belegd
- AVG belemmert (of dat wordt als excuus gebruikt)
- Zelfredzaamheid en inzet netwerk worden overschat

VRAGEN?

Hartelijk dank voor jullie
aandacht!

